

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ

Основ за доношење овог закона је одредба члана 97. тачка 1. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06) према којој република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, њен међународни положај и односе са другим државама и међународним организацијама; као и тачка 9. наведеног члана Устава Републике Србије, према којој Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, систем заштите и унапређења животне и производњу, промет и превоз оружја, отровних, запаљивих, експлозивних, радиоактивних и других опасних материја.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Република Србија је 2000. године донела Закон о потврђивању Конвенције о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, чиме је приступила овој конвенцији.

Државе чланице Конвенције обавезале су се да се разоружавају уништавањем свих залиха хемијског оружја које поседују и свих постројења за њихову производњу, укључујући и напуштено оружје. Да би оствариле овај циљ сагласиле су се да се изradi верификациони режим за поједине отровне хемијске супстанце и њихове прекурсоре (наведене у Листама 1, 2 и 3. Анекса Конвенције), како би се осигурало да се такве хемијске супстанце користе искључиво у дозвољене, мирољубиве сврхе. То у првом реду подразумева обавезу достављања Организацији за забрану хемијског оружја (у даљем тексту: Организација) у Хагу годишњих декларација са детаљним подацима који се тичу производње, прераде, коришћења и складиштења отровних хемијских супстанци релевантних за Конвенцију. Такође, ова обавеза обухвата и прихватање међународне инспекције и сарадњу у њиховом спровођењу.

Државе чланице Конвенције имају обавезу да осигурају да правна и физичка лица под њиховом јурисдикцијом стриктно спроводе Конвенцију, односно да на националном нивоу изграде одговарајући правни режим контроле (национално законодавство).

Конвенција је добила још више на значају усвајањем Резолуције Савета безбедности УН 1540 која додатно ојачава њено спровођење (Глава VII Повеље УН).

С обзиром да то да је бивша СФРЈ била једна од малог броја земаља са капацитетима да производе хемијско оружје и поседовала ту врсту оружја, приступање наше земље Конвенцији имало је вишеструки значај. Досадашњим одговорним односом према Конвенцији стекли смо завидан углед међу њеним чланицама као и у Организацији, на чијем очувању треба континуирано радити. То, пре свега, подразумева испуњење свих обавеза из Конвенције, при чему се увек мора имати у виду да управо због тога што смо имали хемијско оружје наша земља је предмет додатне међународне пажње (контроле) у погледу примене Конвенције.

Република Србија у потпуности испуњава све своје обавезе из ове конвенције, редовно подноси годишње декларације и извршава све друге обавезе у вези са њеним спровођењем.

Основним законом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, између осталог, прописују се активности

које су дозвољене конвенцијом, односно, њиме се даље разрађују обавезе државе чланице прописане Конвенцијом.

Након приступања Конвенцији прошло је преко десет година. Конференција држава чланица (која је основана као главни орган Организације који, између осталог, надгледа примену све Конвенције и делује у правцу унапређивања њених циљева) у циљу уједначавања имплементације Конвенције, донела је у протеклом периоду Одлуку - Упутства која се односе на измену концентрационих лимита у зависности од којих постоји обавеза да домаћа правна односно физичка лица (у складу са Законом о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању) подносе извештаје о производњи хемијске супстанце са Листе 1, 2. и 3. и дискретне органске супстанце, о преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце са Листе 1. и 2, као и податке о фабрици, те обавеза да поднесу и информацију о плановима за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце, као и о плановима везаним за фабрику, погон, односно постројење у којима ће се те делатности обављати.

Како је Основни закон донет у циљу испуњавања обавеза које је држава преузела доношењем Закона о потврђивању Конвенције о забрани развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја и о његовом уништавању, то је неопходно да се усагласи са одлуком - упутствима коју је донела Конференција држава чланица, чиме се поступање наше државе уједначава са поступањем осталих чланова Конвенције, а као најважније осигурава правилна и потпуна примена Конвенције.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

У члану 1. овог закона прецизирано је и појашњено значење појма „дискретна органска супстанца”, чиме је значење овог појма усклађено са домаћим прописима којима се уређује управљање хемикалијама.

У члану 2. извршена је измена члана 23. став 2. Основног закона. Овим су измењени концентрациони лимити за хемијске супстанце за које се, као изузетак од утврђеног правила, не подноси извештај надлежном министарству о производњи хемијске супстанце са Листе 2. о преради, коришћењу и складиштењу хемијске супстанце са ове листе као ни подаци о фабрици, погону односно постројењу за њихову производњу, прераду и коришћење, нити информације о плановима за производњу, прераду, коришћење и складиштење хемијске супстанце, као и о плановима везаним за фабрику, погон, односно постројење у којима ће се те делатности обављати.

Овај изузетак од обавезе подношења извештаја постоји и у Основном закону, али се овим изменама концентрациони лимити прецизније утврђују. Значај ове измене је у томе што режим за производњу хемикалија са Листе 2. није тако оштар, односно на основу извештаја које домаћа правна лица достављају надлежном министарству које о њиховој производњи обавештава Организацију само ако се производе у прописаним количинама и у прописаним концентрационим лимитима. Поред тога, овим прецизирањем се обезбеђује да домаћа правна односно физичка лица која примењују прописе којима се уређује забрана развоја, производње, складиштења и употребе хемијског оружја поступају на истоветан начин као и лица у осталим чланицама Конвенције. Такође, овим држава осигурава једнаку примену Конвенције на својој територији.

У чл. 3, 4. и 5. извршена је правнотехничка редакција и исправљене грешке уочене у Основном закону.

Чланом 5. прописано је ступање на снагу овог закона.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона нису потребна додатна финансијска средства из буџета Републике Србије јер извршавање овог закона спада у редовне послове министарства надлежног за одбрану као и министарства надлежног за управљање хемикалијама, односно у буџету Републике Србије већ су обезбеђена средства за обављање ових послова.

VI. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА ПО ХИТНОМ ПОСТУПКУ

Доношење овог закона по хитном поступку предлаже се у складу са одредбом члана 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст), а имајући у виду да би недоношење закона по хитном поступку могло да проузрокује штетне последице по рад органа и организација, те по испуњавање обавеза Републике Србије преузетих Конвенцијом.